

Νομισματικές και πιστωτικές εξελίξεις στο 1985.

Νομισματική Κυκλοφορία (Μο). Σύμφωνα με προσωρινά στοιχεία για την εξέλιξη στο μήνα Δεκεμβρίου του 1985 η νομισματική κυκλοφορία αυξήθηκε στο δωδεκάμηνο Ιανουαρίου - Δεκεμβρίου 1985 κατά 105 δισεκ. δρχ. περίπου ή 26,2% (1984: 17,0%). Στο Νομισματικό Πρόγραμμα του 1985 είχε αρχικά εκτιμηθεί ότι η νομισματική κυκλοφορία θα αυξανόταν κατά 70 δισεκ. δρχ. ή 17,5%. Από τους πρώτους μήνες του 1985 ο ρυθμός αύξησης του χρήματος με τη στενή έννοια κινήθηκε σε επίπεδα υψηλότερα από την εκτίμηση του προγράμματος με έξαρση το μήνα Μάιο (προεκλογική περίοδος). Με βάση τις εξελίξεις μέχρι και το μήνα Σεπτέμβριο του 1985, η εκτίμηση για την αύξηση σε ολόκληρο το έτος ήταν 90 δισεκ. δρχ. περίπου ή 22,5%. Μετά την εξαγγελία των μέτρων του Οκτωβρίου ο ρυθμός αύξησης του χρήματος σε δωδεκάμηνη βάση κινήθηκε μεταξύ 26 - 30% και τελικά διαμορφώθηκε - όπως προαναφέρθηκε - σε 26,2% στο τέλος Δεκεμβρίου.

Υπολογίζεται επομένως ότι μέσα στο τελευταίο τρίμηνο του 1985 10 - 15 δισεκ. δρχ. τα οποία θα εμφανίζονταν με τη μορφή αύξησης των καταθέσεων, διακρατήθηκαν τελικά από το κοινό και τις επιχειρήσεις με τη μορφή υψηλότερων χρηματικών διαθεσίμων. Αυτή τη στιγμή πάντως είναι δύσκολο να προβλεφθεί αν και στους επόμενους μήνες το κοινό θα συνεχίσει να διακρατεί το επιπλέον χρήμα ή θα γίνει επανεισροή στις καταθέσεις.

Καταθέσεις ιδιωτών. Από προσωρινά στοιχεία που καλύπτουν μέχρι και το α' 150ήμερο του Δεκεμβρίου και εκτιμήσεις για το ύψος των τόκων και την καθαρή αύξηση του β' 150ημέρου, υπολογίζεται ότι οι ιδιωτικές καταθέσεις θα σημειώσουν σε ολόκληρο το 1985 αύξηση κατά 650 δισεκ. δρχ. ή 27% (1984: 582 δισεκ. δρχ. ή 31,8%). Μέχρι και το Σεπτέμβριο ο ετήσιος ρυθμός αύξησης των ιδιωτικών καταθέσεων ήταν πολύ υψηλότερος από την αρχική εκτίμηση (590 δισεκ. δρχ. ή 24,5%) του Νομισματικού Προγράμματος για το 1985 και συγκεκριμένα η αύξηση του εννεαμήνου Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 1985

αντιστοιχούσε σε ετήσιο ρυθμό 30% (720 δισεκ. δρχ.). Από τον Οκτώβριο και μετά ο ρυθμός αύξησης των καταθέσεων κάμφθηκε σημαντικά. Στο μήνα Οκτώβριο ειδικότερα οι καταθέσεις εμφάνισαν χαμηλότερη αύξηση απότι αναμενόταν και στο Νοέμβριο απόλυτη μείωση των υπολοίπων. Συνολικά στο δίμηνο Οκτωβρίου - Νοεμβρίου η αύξηση των καταθέσεων αντιστοιχεί, μετά από εποχική διόρθωση, σε ετήσιο ρυθμό 13,5%. Στο πρώτο δεκαπενθήμερο του Δεκεμβρίου η αύξηση των καταθέσεων ταμιευτηρίου και προθεσμίας ήταν και πάλι χαμηλή, αλλά αντισταθμίστηκε από υψηλότερη αύξηση των καταθέσεων όψεως, όπως συνέβη και στο μήνα Οκτώβριο. Στο δεύτερο δεκαπενθήμερο του Δεκεμβρίου αρχίζει η εγγραφή τόκων στους λογαριασμούς καταθέσεων και δεν είναι δυνατόν να γίνουν συγκρίσεις με αντίστοιχες περιόδους, παρά μόνο αφού ολοκληρωθεί αυτή η διαδικασία. Κατά τις εκτιμήσεις της Υπηρεσίας η αύξηση των καταθέσεων το 1985 υπολογίζεται, όπως προαναφέρθηκε, σε 650 δισεκ. δρχ. ή 27%.

Σημειώνεται ότι εκτός από την αυξημένη διακράτηση χρήματος κατά 10 - 15 δισ. δρχ. πρόσθετο στοιχείο με μειωτική επίδραση στην αύξηση των καταθέσεων στο τελευταίο τρίμηνο του 1985 αποτελούν οι προκαταβολές για εισαγωγές, που έφθασαν τα 21 δισεκ. δρχ. περίπου στο τέλος Δεκεμβρίου 1985.

Χρήμα με την ευρεία έννοια (M3). Σύμφωνα με τις παραπάνω εκτιμήσεις για την εξέλιξη α) της νομισματικής κυκλοφορίας και β) των ιδιωτικών καταθέσεων, το M3 (άθροισμα των δύο μεγεθών στο οποίο περιλαμβάνονται και οι καταθέσεις όψεως των δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών) εκτιμάται ότι θα αυξηθεί στο 1985 κατά 765 δισεκ. δρχ. ή 26,5% έναντι αρχικής εκτίμησης κατά 670 δισεκ. δρχ. ή 23,2% στο Νομισματικό Πρόγραμμα και αύξησης κατά 657 δισεκ. δρχ. ή 29,4% το 1984.

Τραπεζική χρηματοδότηση της οικονομίας.

Η ταχύτερη σε σύγκριση με τις αρχικές εκτιμήσεις αύξηση των νομισματικών μεγεθών αντανakλά την επίσης μεγαλύτερη από την προβλεπόμενη διοχέτευση ρευστότητας στην οικονομία μέσω της χρηματοδότησης του ιδιωτικού και κυρίως του δημόσιου τομέα. Μέρος μόνο της επιπλέον ρευστότητας διακρατήθηκε με τη μορφή χρήματος ή καταθέσεων,

ενώ το υπόλοιπο οδήγησε σε μεγαλύτερο έλλειμμα στο ισοζύγιο πληρωμών και υψηλότερο εξωτερικό δανεισμό.

α. Χρηματοδότηση του ιδιωτικού τομέα.

Το υπόλοιπο της χρηματοδότησης του ιδιωτικού τομέα αυξήθηκε στο εννεάμηνο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου του 1985 κατά 14,7% έναντι αύξησης κατά 12,6% στην αντίστοιχη περίοδο του 1984. Για ολόκληρο το έτος η αύξηση της χρηματοδότησης προβλέπεται να είναι κατά δύο μονάδες υψηλότερη από την αρχική εκτίμηση του Νομισματικού Προγράμματος για το 1985 (20% έναντι εκτίμησης 18% στο Πρόγραμμα). Ειδικότερα οι πιστώσεις των εμπορικών τραπεζών εκτιμάται ότι θα αυξηθούν με τον ίδιο ρυθμό που προβλέπει το Πρόγραμμα (17%), ενώ η αύξηση των πιστώσεων των ειδικών πιστωτικών οργανισμών προβλέπεται ότι θα διαμορφωθεί γύρω στο 24% έναντι αρχικής εκτίμησης 19%. Η ταχύτερη πιστωτική επέκταση των ειδικών πιστωτικών οργανισμών οφείλεται αφενός στις υψηλότερες πιστώσεις της Αγροτικής Τράπεζας και αφετέρου στα δάνεια προς τον Οργανισμό Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων και τον Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ., από το Ταχ. Ταμιευτήριο και το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.

β. Χρηματοδότηση του δημόσιου τομέα.

Οι δανειακές ανάγκες του δημόσιου τομέα το 1985 εκτιμώνται σε 883 δισεκ. δρχ. (19,4% του GDP), έναντι αρχικής πρόβλεψης στο Νομισματικό Πρόγραμμα 635 δισεκ. δρχ. (14,2% του GDP). Οι καθαρές δανειακές ανάγκες του τομέα (PSBR) εκτιμώνται σε 810 δισεκ. δρχ. (17,8%), έναντι αρχικής πρόβλεψης 583 δισεκ. δρχ. (13,0%).

Ειδικότερα ο δανεισμός της Κεντρικής Διοίκησης στον οποίο περιλαμβάνεται και ο ακαθάριστος δανεισμός από το εξωτερικό, με βάση τις εγγραφές που είχαν γίνει στους λογαριασμούς της Τ.Ε. μέχρι τις 20.12.85 εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί σε ολόκληρο το έτος σε 680 δισεκ. δρχ. περίπου (700 δισεκ. δρχ. περίπου εκτιμάται η χρηματοδότηση του Προϋπολογισμού). Η αντίστοιχη πρόβλεψη στο Νομισματικό Πρόγραμμα ήταν 490 δισ. δρχ.

Εξάλλου οι δανειακές ανάγκες των δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών εκτιμώνται σε 203 δισεκ. δρχ. έναντι αρχικής εκτίμησης του Προγράμματος 145 δισεκ. δρχ.

Εξέλιξη νομισματικών και πιστωτικών μεγεθών.

(ποσοστιαίες μεταβολές %)

	Υπόλοιπα Δισεκ.δρχ. <u>31.12.84</u>	<u>1 9 8 2</u>	<u>1 9 8 3</u>	<u>1 9 8 4</u>	<u>1 9 8 5</u>	
					<u>Εκτιμήσεις Υπηρεσίας</u>	<u>Πρόγραμμα</u>
Νομισματική κυκλοφορία	400,8	15,2	14,1	17,0	+26,2	17,5
Καταθέσεις ιδιωτών	2.412,7	30,4	22,1	31,8	+27,0	24,5
M3 ⁽¹⁾	2.887,3	29,0	20,3	29,4	+26,5	23,2
Πιστώσεις ιδιωτικού τομέα	1.798,5	24,0	17,5	20,9	+20,1	18,0
- Εμπορικές τράπεζες	991,3	22,9	12,8	17,6	+17,0	17,0
- Ειδικοί πιστωτικοί οργ/σμοί	807,2	25,6	24,1	25,1	+24,0	19,3
 <u>PSBR(NET)</u> <u>GDP</u>		12,9	11,5	15,5	17,8	13,0

(1) Περιλαμβάνονται και οι καταθέσεις όψεως δημοσίων οργανισμών και επιχειρήσεων.